

Dier&Recht

JAARVERSLAG 2017

4 mei 2018

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Organisatie.....	5
Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm	5
Statutaire doelstelling.....	5
Juridische structuur.....	5
Samenstelling directie en bestuur	5
Taak en werkwijze van directie, bestuur	5
Bezoldigings- en vergoedingsbeleid	5
Wijze benoemen en zittingsduur bestuur	6
Relevante nevenfuncties directie, bestuursleden	6
Erkenning als ANBI.....	6
Personeel	6
Financieel jaarverslag.....	7
Doelstellingen: campagnes en voorlichting.....	7
Fondsenwerving.....	7
Huisvestings-, kantoor- en personeelskosten.....	7
Samenwerking met Varkens in Nood	7
Overzicht en samenvatting cijfers 2017	7
Campagnes en Projecten 2017	8
Dierenverschrikker van het Jaar 2016	8
Stemadvies voor Tweede Kamerverkiezingen.....	9
Torenhoge kalversterfte	9
Klacht tegen kalvermester Van Drie	11
Zwemwater voor eenden.....	12
Dierenwelzijn EU in gevaar door TTIP en CETA	13
Bloedboerderijen	14
Ghanese slachthuizen	16
Rechtszaak tegen supermarkt Dirk.....	16
Rechtsbijstand voor hondenbezitters.....	17
Groot aantal handhavingsverzoeken en procedures tegen de NVWA.....	18
Overleg met Ministerie van Landbouw	19
Rechtszaak Golden Retrievers	19
Rechtszaak Duitse Herders	19
Rechtszaak Border Collie	19

Rechtszaak Sint Bernard	20
Rechtszaak Staffordshire Bullterriër	20
Uitbreiding RashondenWijzer	20
Fokverbod Drentsche Patrijshonden	21
Neuzen gekeurd op Hond2017	22
Cupidog	23
RaskattenWijzer	24
Raskattenquiz.....	25
Designer cats.....	25
Voorlichting via social media	26
Conclusie	26
Jaarrekening 2017 en begroting 2018	27
Overzicht grondslagen jaarrekening.....	27
Algemene grondslagen van waardering	27
Materiële vaste activa.....	27
Continuïteitsreserve.....	27
Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva	27
Reserves en fondsen	27
Algemene grondslagen van resultaatbepaling	27
Liquide middelen	27
Beleggingsbeleid	27
Baten	28
Lasten verdeling.....	28
Balans.....	28
Staat van baten & lasten.....	29
Toelichting op de balans	30
Algemene lastenverdeling 2017	32
Overzicht ratio's van bestedingen t.o.v. baten en lasten	32
Samenstellingsverklaring	33

Inleiding

Dier&Recht is een stichting die in een niche werkzaam was: de juridische kant van dierenwelzijn. We begonnen met een team van voornamelijk juristen, om ons in te zetten voor het praktische doel van striktere wet- en regelgeving ten gunste van het dier, gekoppeld aan betere implementatie en controle.

Inmiddels is Dier&Recht uitgegroeid tot een veel bredere dierenbeschermingsorganisatie. We zetten ons in voor alle gehouden dieren, wat in feite een veel te grote opdracht is voor een kleine organisatie als Dier&Recht, met een begroting van slechts € 120.000. Maar door veel inzet en creativiteit slagen we er voortdurend in nieuwe en bestaande misstanden onder de aandacht te brengen.

In 2017 heeft dit geleid tot aandacht voor onder andere de sterfte onder kalveren, voor de zogenaamde bloedpaarden, rashonden en raskatten, en zelfs voor de vrijhandel (TTIP/CETA). Dier&Recht pakt telkens weer nieuwe en onbekende misstanden aan. En dat is noodzakelijk, ook omdat 'nieuws' een voorwaarde is voor media-aandacht. Ons team bestaat inmiddels niet meer uit alleen uit juristen, maar ook uit een veearts, twee gezelschapsdierenartsen, een ingenieur dierwetenschappen en andere hoog opgeleide en ervaren medewerkers.

Sinds 2010 is Dier&Recht ook één van de experts op het gebied van de problematiek van erfelijke aandoeningen bij rashonden. En sinds 2017 geldt dit ook voor raskatten. Dat heeft geleid tot een stroom aan publicaties in dag- en weekbladen, tot aandacht op radio en televisie en tot enorme aantallen bezoekers op onze websites. Zonder overdrijven mag gesteld worden dat Dier&Recht, ondanks haar geringe financiële middelen, een al decennialang vastzittende kwestie, namelijk inteelt en fokken op uiterlijk bij rashonden en raskatten, op de publieke agenda heeft weten te krijgen, onder andere met de website RashondenWijzer.nl.

Het jaarverslag van Dier&Recht bestaat uit:

- een overzicht van de activiteiten van het afgelopen jaar;
- het financiële jaarverslag 2017, de campagnes en projecten en de begroting 2018.

Organisatie

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

Dier&Recht is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 41152567. De statutaire naam van de stichting luidt: Stichting Dierenrecht. Zij is statutair gevestigd te Amsterdam. De rechtsvorm is stichting.

Statutaire doelstelling

De stichting heeft ten doel dieren, zowel individueel als gezamenlijk, te beschermen in de ruimste zin van het woord en hun belangen in onze maatschappij (via het recht) te behartigen, rekening houdend met de eigen waarde van het dier en met het welzijn zoals dat door het dier ervaren wordt.

De stichting beoogt verder:

- het verbeteren van de rechtspositie van het dier;
- rechtsontwikkeling en het verbeteren van wetgeving ten gunste van het dier;
- de bestaande rechtsmiddelen ter bescherming van het dier toe te (laten) passen;
- de samenleving bewust te maken van het (ontbreken van) welzijn van dieren en van de negatieve gevolgen voor het milieu (flora en fauna) door de exploitatie van dieren.
- het opkomen voor de belangen van (bewust levende) consumenten (collectief of individueel), daar waar deze slachtoffer zijn of dreigen te worden van misleidende of onvolledige mededelingen (in de reclame of anderszins), of oneerlijke handelspraktijken, met betrekking tot dierwelzijn, diergezondheid, milieuvervuiling, aantasting van natuur en fairtrade en gebruik te maken van de macht van consumenten ten aanzien hiervan.

Juridische structuur

Dier&Recht is een zelfstandig opererende stichting met één vestiging in Amsterdam. Dier&Recht deelt het kantoor met Varkens in Nood. Het kantoor is gevestigd aan de Stadhouderskade 60, 1072 AC te Amsterdam.

Samenstelling directie en bestuur

Voorzitter: de heer mr. Hans Baaij

Secretaris: de heer drs. Roel Mathias Polmans

Penningmeester: de heer dr. Erno Bernardus Eskens

De stichting heeft geen directieleden.

Taak en werkwijze van directie, bestuur

Het bestuur komt minimaal eenmaal per jaar samen voor de bestuursvergadering. Hierin worden de resultaten van het afgelopen jaar besproken en geëvalueerd, de campagneplannen voor het nieuwe jaar vastgesteld en de begroting voor het nieuwe jaar opgesteld.

Bezoldigings- en vergoedingsbeleid

De leden van het bestuur ontvangen voor hun werkzaamheden als bestuursleden geen bezoldiging of vergoeding

Wijze benoemen en zittingsduur bestuur

Sinds 2015 is de zittingsduur van een bestuurslid beperkt tot maximaal vijf jaar. Conform de reglementen van het CBF is er een einddatum bepaald voor de leden van het zittende bestuur, waarna de voormalige leden of nieuwe kandidaten aangesteld kunnen worden voor een maximale duur van vijf jaar.

Relevante nevenfuncties directie, bestuursleden

De voorzitter mr. Hans Baaij is tevens bestuursvoorzitter van Varkens in Nood. Varkens in Nood zet zich net zoals Dier&Recht in voor het welzijn van de dieren, maar heeft een minder brede doelstelling, namelijk dieren in de veeteelt, en meer specifiek varkens.

Erkenning als ANBI

De stichting is in het bezit van een erkenning van de landelijke Belastingdienst, ANBI geheten (Algemeen Nut Beogende Instelling) waardoor giften, schenkingen en nalatenschappen onder een gunstig fiscaal regime (meestal een vrijstelling) vallen.

Personeel

Dier&Recht werkt voornamelijk met vrijwilligers en freelancers. Sinds september 2017 heeft de stichting voor het eerst betaald personeel aangesteld. Eind had de stichting 1,7 fte in dienst, verdeeld over drie werknemers. Hieronder volgt een overzicht van personen die in 2017 een bijdrage hebben geleverd aan de stichting.

mr. Hans Baaij
drs. Erno Eskens
drs. Noor Evertsen
mr. Regien de Graaff
mr. Hanneke Wellenberg
drs. Kelly Kessen
drs. Lisenka Otte
ing. Madelaine Looije
drs. Merel Rooijmans
drs. Frederieke Schouten
drs. Eefje Klinkenberg
drs. Michiel Bezemer
Diana Saaman (boerin/journalist)
Patrick Meijer (student diergeneeskunde)
Lisette Derksen (student diergeneeskunde)
Stichting FGH
En anderen

Daarnaast werd Dier&Recht het afgelopen jaar ondersteund door de medewerkers van Varkens in Nood die juridische, automatiserings-, organisatie- en fondsenwervingswerkzaamheden verrichtten.

Financieel jaarverslag

De jaarrekening 2017 is te vinden vanaf pagina 30.

Doelstellingen: campagnes en voorlichting

De kosten voor het voeren van campagnes en het geven van voorlichting (zonder personeelskosten) bedroegen in 2017 circa € 122.000. Van alle uitgaven ging 95% naar de doelstelling van Dier&Recht en 3,2% naar werving.

Fondsenwerving

Door de vele campagnes hebben zich in 2017 zeer veel nieuwe donateurs aangemeld. Steeds meer donateurs steunen de stichting via een periodieke incasso.

De baten bestaan voornamelijk uit donaties (€ 64.436). Verder waren er opbrengsten uit het verlenen van rechtsbijstand (€ 1.736). Daarnaast werd een bedrag van € 22.250 aan subsidies ontvangen voor specifieke projecten als de RaskattenWijzer, een campagne voor kalveren en Cupidog. Ook werd € 30.000 ontvangen uit legaten.

Huisvestings-, kantoor- en personeelskosten

Dier&Recht maakt gebruik van het kantoor van Varkens in Nood. Sinds september heeft de stichting personeel in dienst; de personeelskosten bedroegen over 2017 € 16.050.

Samenwerking met Varkens in Nood

Ook het afgelopen jaar werd er intensief samengewerkt met Varkens in Nood. Varkens in Nood heeft veel baat bij de samenwerking en brengt daarom een deel van de door haar gemaakte kosten niet in rekening, terwijl de overige kosten op rekening courant worden bijgeschreven. Over deze lening wordt geen rente geheven, ook is er geen termijn gesteld wanneer de lening terugbetaald moet worden. De rechtsontwikkeling die zich nu vooral afspeelt op het gebied van gezelschapsdieren, speciaal rashonden, zal hopelijk op termijn ook bijdragen aan een betere rechtspositie van de dieren in de vee-industrie, in het bijzonder varkens. De donateurs van Varkens in Nood zijn op de hoogte van deze samenwerking en worden vier maal per jaar geïnformeerd over de activiteiten van zowel Varkens in Nood als Dier&Recht.

Overzicht en samenvatting cijfers 2017

De totale baten in 2017 bedroegen € 119.761, € 64.566 meer dan in 2016.

De totale lasten in 2017 bedroegen € 122.392, € 62.756 meer dan in 2016.

Het negatieve resultaat van € 2.631 wordt onttrokken aan het eigen vermogen.

Ultimo 2017 komt daarmee het eigen vermogen uit op € 1.535.

Voor meer ratio's, zie *Overzicht ratio's van bestedingen t.o.v. baten en lasten* op pagina 34.

Campagnes en Projecten 2017

Dierenverschrikker van het Jaar 2016

In 2017 organiseerde Dier&Recht de eerste verkiezing van de grootste dierenverschrikker van het jaar. Er werden zes organisaties genomineerd die het leven van dieren extra verschrikkelijk hebben gemaakt in 2016: Boer zoekt Vrouw, Hoogvliet, KFC, Gauchos Grill-Restaurant, fokkers van Franse Bulldogs en de VVD.

De nominatie van Hoogvliet is komen te vervallen. De supermarktketen was genomineerd omdat zij het laagste aandeel varkensvlees met het Beter Leven keurmerk hebben van alle grote supermarkten. De keten heeft als reactie op de nominatie extra haast gemaakt met hun aanvraag bij Stichting Beter Leven keurmerk en de harde toezegging gedaan dat voor 30 juni 2017 90% van het verse varkensvlees het Beter Leven keurmerk heeft. Voor Dier&Recht was dat voldoende aanleiding om de nominatie in te trekken.

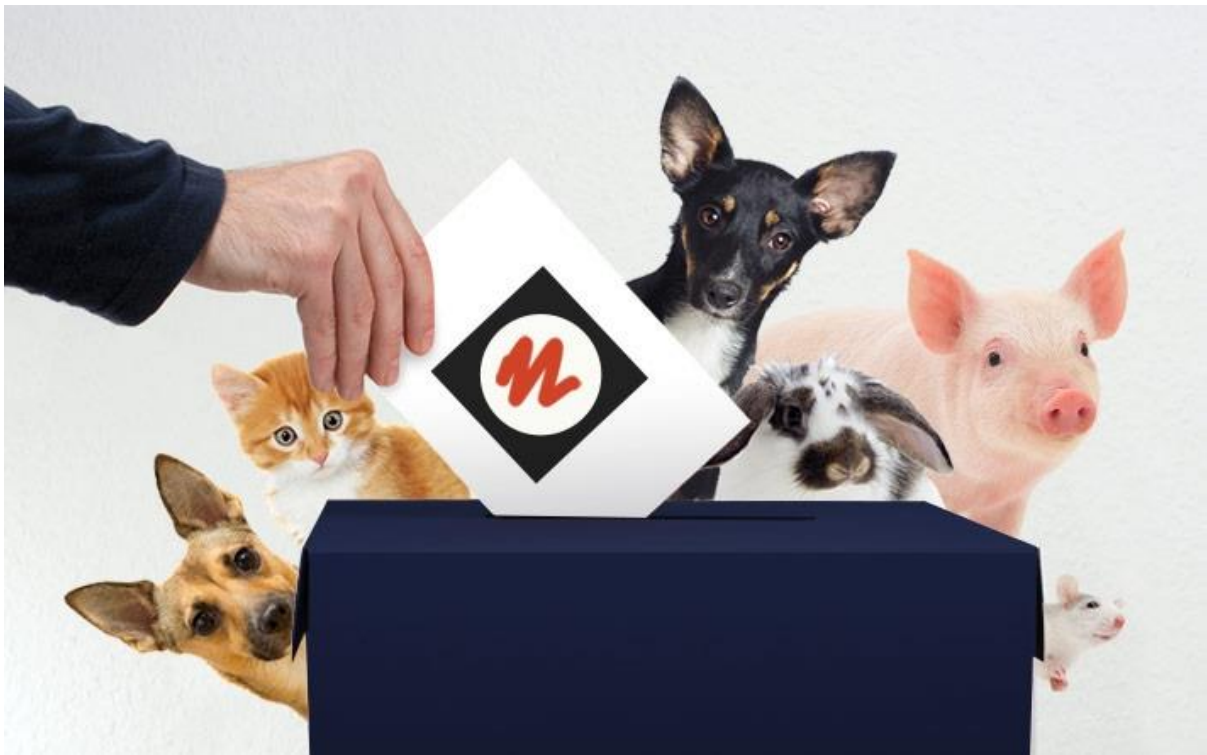
Hoogvliet hield zich aan haar woord: in 2017 had meer dan 90 procent van het verse varkensvlees het Beter Leven keurmerk.

De VVD is uiteindelijk verkozen tot Dierenverschrikker van het jaar 2016. Bijna 7.000 mensen brachten hun stem uit, waarvan vier op de tien op de VVD stemde. De politieke partij stemde in de Tweede Kamer slechts 6 procent van de gevallen voor diervriendelijke moties. De partij doet het nog slechter dan boerenpartij CDA en is het meest anti-dier van alle politieke partijen. Een veel gemaakte opmerking onder de stemmers: 'Dit is de enige keer dat ik op de VVD ga stemmen.'

Stemadvies voor Tweede Kamerverkiezingen

In maart 2017 werden de Tweede Kamerverkiezingen gehouden. Op veler verzoek schreven we een [stemadvies](#) op het gebied van dierenwelzijn. Het advies was gebaseerd op het stemgedrag van de verschillende politieke partijen bij de circa driehonderd moties die in de voorafgaande regeringsperiode over dierenwelzijn zijn ingediend. Ook werd er gekeken naar de verkiezingsprogramma's.

Conclusie: een dierenliefhebber moet zeker geen VVD, CDA of SGP stemmen. PvdA, D66, PVV, CU en 50Plus zijn twijfelgevallen. Aanbevolen worden SP en Partij voor de Dieren voor mensen die de EU minder en de lidstaten meer macht willen geven, en GroenLinks voor degenen die de EU verder willen uitbouwen.

Torenhoge kalversterfte

De sterfte van kalfjes in de melkveehouderij is in 2017 hoger dan ooit. Eén op de zeven kalveren crepeert op de boerderij. Het gaat om zo'n 350.000 dieren per jaar. De oorzaak: bedrijven worden steeds groter en de aandacht voor het individuele kalf verdwijnt. Dier&Recht startte een [petitie](#), gericht aan FrieslandCampina, om de hoge kalversterfte te stoppen.

Kalveren worden direct na de geboorte bij hun moeder weggehaald en zijn daarna volledig afhankelijk van de boer voor hun biest, de eerste moedermelk. Op de steeds groter wordende bedrijven staat de productie van melk voorop en is er weinig aandacht voor individuele kalveren; de biest wordt te laat gegeven, het kalf krijgt te weinig of de biest is vervuild. Hierdoor ontstaan vaak diarree of luchtweginfecties. Omdat kalfjes nauwelijks economische waarde hebben, creperen ze aan ziekte of worden ze geëuthanaseerd.

Dier&Recht vroeg dierenvrienden op de petitie te tekenen die FrieslandCampina, Nederlands grootste zuivelcoöperatie met zo'n 80 procent marktaandeel, oproept tot maatregelen om met haar boeren de torenhoge kalversterfte te stoppen. Van Campina [eisen](#) we maatregelen als het vaststellen van een maximaal acceptabele kalversterfte, verplichte begeleiding van bedrijven waar te veel kalfjes doodgaan en bonussen voor bedrijven die het beter doen.

De campagne leverde veel aandacht in de media op. Zowel het [NOS Journaal](#) als het [RTL Nieuws](#) en [Hart van Nederland](#) maakten een item over hoge kalversterfte. Diverse radioprogramma's nodigden ons en melkveehouders uit voor interviews, en tientallen kranten (waaronder [De Telegraaf](#), de [Volkskrant](#) en het [AD](#)) en online media plaatsen ons persbericht. Dankzij al deze aandacht is de sector van melkveehouders flink wakker geschud.

Het NOS Journaal besteedde aandacht aan de hoge kalversterfte en onze petitie.

De 41.074 ondertekenaars van de petitie hebben onze campagne kracht bijgezet. De NVWA, de controlerende instantie voor dierenwelzijn in Nederland, heeft beloofd extra bezoeken in te plannen op bedrijven waar teveel kalfjes doodgaan, om te zien of de wet wordt overtreden. Als de zorg op deze bedrijven tekortschiet, kan de NVWA deze bedrijven boetes opleggen of dwingen tot aanpassingen.

De melkveehouderijsector liet weten de plannen om kalversterfte terug te dringen, versneld uit te voeren. Volgens LTO was de sector al bezig met plannen om de kalversterfte aan te pakken. Deze zouden mogelijk in 2018 worden uitgevoerd, maar door alle aandacht voor het probleem van de hoge kalversterfte, is de sector al direct met de plannen aan de slag gegaan. Een tweede succes van onze campagne!

De handtekeningen hebben we aangeboden aan FrieslandCampina, Land-en Tuinbouworganisatie Nederland en de Nederlandse Zuivel Organisatie.

Klacht tegen kalvermester Van Drie

De website van Van Drie toont misleidende informatie over het welzijn van Nederlandse vleeskalfjes. De Van Drie Group is de grootste Europese producent van kalfsvlees. Het bedrijf zegt onder andere dat hun kalveren na de geboorte een tijd bij de moeder blijven in een groepshuisvesting. Ook stelt Van Drie dat er bij blank (wit) kalfsvlees geen sprake is van bloedarmoede. Dier&Recht heeft over deze claims een klacht ingediend bij de Reclame Code Commissie (RCC).

Op de zitting eiste Van Drie dat de Reclame Code Commissie de klacht niet in behandeling zou nemen. Volgens Van Drie was de informatie verouderd en gaat het hierbij niet om reclame maar om objectieve voorlichting. De RCC heeft deze eis afgewezen stelde Dier&Recht grotendeels in het gelijk! Van Drie heeft de misleidende teksten van de website verwijderd.

Op twee onderdelen achtte de commissie ons standpunt bewezen.

1. In Nederland blijven kalfjes niet bij hun moeder om te drinken.
2. Kalveren brengen een groot deel van hun leven alleen door.

Helaas kregen we op het derde punt geen gelijk: de Reclame Code Commissie vond niet bewezen dat er sprake is van bloedarmoede bij blanke kalveren. Volgens ons is dat wel zo. Het vlees heet nota bene blank of wit kalfsvlees. Dit vlees is juist lichter van kleur vanwege de bloedarmoede.

Om het kalfsvlees blank te houden, zetten kalvermesters de dieren op een dieet met heel weinig ijzer. De ijzergehaltes in water en voer worden streng gecontroleerd en er wordt voor melk gevoerd, ook al een dier eigenlijk al te oud is om nog langer melk te drinken. Een blank vleeskalf zal ook nooit in een weide grazen, omdat gras en aarde te veel ijzer bevat. De gevolgen van bloedarmoede voor de kalfjes zijn ernstig. Ze lijden aan lusteloosheid, diarree, een slechte weerstand en een verminderd uithoudingsvermogen.

De vleessector blijft proberen de publieke opinie te beïnvloeden door een rooskleuriger beeld te schetsen van het dierenwelzijn in de vleesindustrie. Wij blijven de vleessector kritisch volgen om oneerlijke voorlichting te voorkomen.

Zwemwater voor eenden

Jaarlijks brengen in Nederland acht miljoen eenden hun leven door zonder ooit water te zien. Ze kunnen niet zwemmen, zich nauwelijks wassen en hun hele leven gaat voorbij zonder dat ze zelfs maar een keer kopje onder kunnen gaan. Hun zwemvliezen blijven ongebruikt.

Eenden zijn watervogels, wat duidelijk te zien is aan hun zwemvliezen en peddelvormige voeten. En watervogels hebben water nodig om gezond te blijven. Een eend zonder zwemwater is een ongelukkige eend. Gedrags- en welzijnsstudies hebben dat keer op keer aangetoond.

Het is hard nodig dat in de stallen waterbaden komen, waarin ze kunnen badderen en het liefst ook kunnen zwemmen. Badwater voor eenden is absoluut noodzakelijk voor hun welzijn. Dier&Recht startte een [petitie](#) die door bijna 26.000 mensen werd ondertekend. Met elkaar [eisen](#) we dat de regering alle eenden zwemwater geeft.

Het [NOS Journaal](#) wijdde een item aan onze petitie.

De petitie is in ontvangst genomen door Rik Grashoff (GroenLinks), Frank Futselaar (SP) en Esther Ouwehand (PvdD). Ze zijn blij met de publieke aandacht die er door deze actie voor het onderwerp is ontstaan en voelen zich door de bijna 26.000 handtekeningen gesteund om hun visie onder de aandacht te brengen bij de politiek.

Vergezeld door een stoet badeenden gingen we naar het Binnenhof in Den Haag. Rik Grashoff (GroenLinks), Frank Futselaar (SP) en Esther Ouwehand (PvdD) namen de petitie in ontvangst.

Gedurende de campagne kregen we het vanuit de vee-industrie vaak te horen: pekingeenden, die in Nederland gehouden worden voor het vlees, zijn loopeenden, die kunnen niet zwemmen. We namen de proef op de som en haalden vijf kleine donzige eendjes uit de vee-industrie. We hebben ze naar Akka's Ganzenparadijs gebracht, een prachtige vogelopvang in Drenthe. En daar bleek het verhaal een fabel: pekingeenden kunnen gewoon zwemmen!

Dierenwelzijn EU in gevaar door TTIP en CETA

Vrijhandelsverdragen met de VS (TTIP) en Canada (CETA) vormen mogelijk een bedreiging voor het dierenwelzijn in de EU. Dier&Recht heeft zich daarom aangesloten bij het [Platform TTIP/CETA Referendum](#), dat tegenwicht biedt aan de massale lobby van het internationale bedrijfsleven voor minder regels en meer winst.

Dier&Recht meent dat de import van dieronvriendelijk vlees uit Noord-Amerika door TTIP en CETA zal toenemen. Dierenwelzijn kost immers geld, en Europese producenten zullen moeilijk kunnen concurreren met hun Amerikaanse en Canadese collega's, die veel goedkoper werken. Door de steeds verdergaande liberalisering van de handel is er een reëel risico dat de EU de eigen standaarden voor dierenwelzijn moet verlagen. Daarnaast beschermen TTIP en CETA de investeringen en de winsten van multinationals via een arbitragecommissie. Het is aannemelijk dat nationale overheden uit angst voor schadeclaims zeer terughoudend zullen worden met extra maatregelen voor meer dierenwelzijn.

De vrijhandelsverdragen met de VS en Canada zijn populair bij liberale partijen en grote bedrijven, maar natuur- en milieuorganisaties, vakbewegingen, consumentenprogramma's én boerenbonden zijn faliekant tegen. Het Platform TTIP/CETA Referendum, een samenwerkingsverband van Nederlandse maatschappelijke organisaties, startte een [petitie](#) voor een referendum over TTIP en CETA.

Omdat het als burger wellicht lastig is om een visie te bepalen (de verdragen tellen honderden pagina's en de materie is zeer taai), stelde Dier&Recht een handige verdragswijzer op, toegespitst op het onderwerp waar wij nu eenmaal veel van weten: dierenwelzijn. De antwoorden op de vragen gaven een goede indruk van je mening over TTIP en CETA. Op basis hiervan konden mensen beslissen of ze de petitie tegen de vrijhandelsverdragen wilden ondertekenen. Via de [website](#) van Dier&Recht hebben meer dan 15.000 mensen getekend; in totaal is de petitie meer dan 200.000 keer ondertekend.

Op 23 maart, de eerste werkdag van de nieuwe Tweede Kamer, zijn de handtekeningen aan de Kamerleden overhandigd.

Bloedboerderijen

In Zuid-Amerika worden bij tienduizenden drachtige merries grote hoeveelheden bloed afgetapt om het hormoon PMSG te winnen. Dit hormoon wordt ook in ons land gebruikt om de vruchtbaarheid van zeugen en melkkoeien te verhogen. Het aftappen gebeurt op wrede wijze. Veel paarden zijn ernstig verzwakt, zijn gewond en hebben infecties. Het aftappen gaat gewoon door, tot de dieren neervallen.

De misstanden op de zogenaamde 'bloedboerderijen' kwamen aan het licht door onderzoek van [Animal Welfare Foundation](#) en [Tierschutzbund Zürich](#). Twee- tot driemaal per week

wordt er tien liter bloed (per keer!) bij de merries afgetapt. De dieren lijden aan ernstige bloedarmoede en lopen als gevolg van een verlaagde weerstand veel infecties op. De ongeboren veulens worden na een maand of vijf meestal geaborteerd. Zieke en kreupele dieren creperen, want medische zorg is er niet. De weiden liggen vaak vol kadavers.

De Nederlandse politiek moet aandringen op een importverbod van PMSG voor de Europese Unie. EU-landen behoren tot de belangrijkste importeurs van PMSG uit Zuid-Amerika; met een Europees importverbod kan dus de mishandeling van duizenden paarden voorkomen worden. Voor het zover is, moeten een meerderheid van de EU-landen en de Europese Commissie echter instemmen met zo'n verbod.

Het is volkomen onacceptabel dat paarden in Zuid-Amerika zwaar worden mishandeld voor de Nederlandse vee-industrie. In afwachting van een importverbod in de EU begon Dier&Recht een [petitie](#). 38.592 mensen [riepen](#) samen met ons de Nederlandse varkenshouders, melkveehouders en dierenartsen op om te stoppen met het gebruik van middelen die PMSG bevatten, en te vragen naar synthetische alternatieven.

Het [AD](#) schreef een artikel over de bloedpaarden en onze petitie.

Naar aanleiding van onze campagne heeft de KNMvD, de beroepsorganisatie voor dierenartsen, een [standpunt](#) over het gebruik van diergeneesmiddelen met PMSG gepubliceerd.

Ghanese slachthuizen

De manier waarop dieren in Ghana geslacht worden, is onbeschrijflijk. Ook zieke dieren worden getransporteerd en geslacht, er worden stenen en stokken gebruikt bij het opdrijven en de transporten naar de slachterij duren vaak dagenlang.

De West-Afrikaanse dierenwelzijnsorganisatie WACPAW heeft de inspecteurs van Eyes on Animals gevraagd trainingen te komen geven aan medewerkers van slachthuizen. Om deze actie te financieren heeft Eyes on Animals een crowdfunding opgezet. Wij hebben een flinke donatie gedaan en hebben ook onze achterban opgeroepen Eyes on Animals financieel te helpen.

Aan onze oproep werd massaal gehoor gegeven. Met het geld van donateurs konden vier verdovingspistolen en achtduizend patronen worden gekocht. Met de verdovingspistolen kunnen in twee Ghanese slachterijen de dieren voortaan voor de slacht verdoofd worden, waardoor hen een hoop leed bespaard blijft.

Volgens de inspecteurs van Eyes on Animals waren de Ghanese medewerkers geïnteresseerd en dankbaar. WACPAW blijft toezicht houden op het gebruik van de verdovingspistolen en andere verbeterpunten die bij het bezoek zijn afgesproken.

De inspecteurs van Eyes on Animals hebben dierenwelzijnstrainingen gegeven aan 150 slachters, transporteurs en agrarische studenten.

Rechtszaak tegen supermarkt Dirk

Dier&Recht spande samen met Varkens in Nood een [rechtszaak](#) aan tegen Dirk van den Broek. In de rechtszaak houden we de supermarkt verantwoordelijk voor de welzijnsproblemen in de varkensstallen waar hun keurmerkloze vlees vandaan komt. Kern

van onze zaak was dat de gangbare varkenshouderij gepaard gaat met een groot aantal wetsovertredingen, zoals het routinematig couperen van staartjes, smerige stallucht met chronische oogontstekingen en longaandoeningen tot gevolg, gebrekkig of zelf ontbrekend afleidingsmateriaal, het niet verzorgen van gewonde en zieke dieren en het niet aanbieden van nestmateriaal aan zeugen.

Bijna 25.000 mensen gaven gehoor aan de oproep en steunen de rechtszaak tegen Dirk. De druk is, door de deelname van al deze mensen, des te groter.

In de rechtzaal voerde Dirk als verweer dat de overtredingen bij 'hun' varkensboeren allemaal niet voor komen. De advocaat kwam met het verhaal dat Dirk zijn varkensboeren kent en controleert, en dat er geen enkele overtreding bij hun varkensboeren plaatsvindt. Wetenschappelijke rapporten, mogelijke verklaringen van deskundigen en artikelen in vakbladen die allemaal stellen dat gangbare varkensboeren massaal en onbestraft de wet overtreden, werden eenvoudig ontkend.

Op ons al eisers rust de bewijslast, dus als Dirk liegt dat hun varkensboeren wel aan de wet voldoen, wordt het heel lastig om die leugen door te prikken.

De rechtbank wees helaas alle vorderingen af, wat betekent dat we de rechtszaak tegen Dirk hebben verloren. In het licht van alle recente misstanden in de vee-industrie is het kwalijk dat een supermarkt met een niet onderbouwd verhaal weggomt. Supermarkten hebben een grote verantwoordelijkheid en moeten hierop aangesproken kunnen worden.

In [De Telegraaf](#) verscheen een artikel over de uitspraak van de rechtbank.

Rechtsbijstand voor hondenbezitters

In 2011 werd begonnen met een inventarisatie van de mogelijkheden om rechtsbijstand te verlenen aan gedupeerde hondenbezitters, vooral waar het gaat om erfelijke aandoeningen en de financiële en emotionele schade die dit veroorzaakt. In de jaren daarna zijn er veel rechtszaken gevoerd en is deze vorm van rechtsbijstand verder uitgebreid.

In 2017 werden er in totaal 23 zaken behandeld. Door samenwerking met advocate mr. Wellenberg is het mogelijk om continuïteit te houden in de rechtszaken. Die eindigden deels in schikkingen. Helaas is de rechtsontwikkeling en de verbetering van de rechtspositie in 2017 door ons toedoen maar marginaal toegenomen. Meestal verlopen de rechtszaken succesvol, maar ook werd een rechtszaak die al sinds 2013 liep verloren. De kosten hiervan worden in 2018 genomen. Steeds vaker ontlopen fokkers hun aansprakelijkheid doordat gespecialiseerde advocaten die de rashondenfokkers bijstaan, er voor zorgen dat de fokkers exonerationclausules in contracten opnemen. Hierdoor zijn fokkers niet of zeer beperkt aansprakelijk voor de (medische) kosten als gevolg van erfelijke aandoeningen. Dier&Recht bestrijdt deze beperking van de aansprakelijkheid door dwingend recht uit het Consumentenrecht c.q. de Europese wetgeving op het gebied van garantiebepalingen, de zwarte en grijze lijst van bezwarende (contracts)bedingen en de meer algemene wetgeving van artikel 6:248 lid 2 BW.

Ook steeds meer fokkers maken gebruik van een rechtsbijstandverzekering, maar er zijn er ook die zorgvuldiger fokken, meer medische testen laten doen bij ouderdieren en beter letten op verwantschappen. Diverse rashondenverenigingen hebben plannen voor 'outcross' om inteelt tegen te gaan.

Het primaire doel van de rechtsbijstand is fokkers te dwingen verantwoord te fokken en geen potentieel zieke dieren te verkopen. Doen ze dit wel, dan kan dit leiden tot aanzienlijke schadeclaims en dat zal (op termijn) zeker een preventieve werking hebben.

Voor de organisatie is het belangrijk dit onderdeel kostendekkend te krijgen. Dat lukt op dit moment niet: veel uren kunnen niet in rekening gebracht worden, cliënten en gedaagden zijn soms slecht van betalen en het uurtarief is relatief laag (maar voor veel particulieren relatief hoog).

Groot aantal handhavingsverzoeken en procedures tegen de NVWA

Dier&Recht heeft in 2016 en 2017 een rechtszaak gevoerd over Boerboel-honden, een Zuid-Afrikaans ras van sterke en grote honden die geteisterd worden door inteelt. De fokster heeft vijf Boerboels verkocht waarbij al op jonge leeftijd 16 ernstige erfelijke aandoeningen werden geconstateerd. Vier van de vijf Boerboels moesten op een leeftijd van nauwelijks twee jaar worden geëuthanaseerd. De honden hadden heup-, elleboog- en twee soorten knieproblemen, epilepsie, hartklachten en nog meer gezondheidsproblemen.

In 2015 heeft Dier&Recht een handhavingsverzoek bij de NVWA ingediend. Maart 2016 heeft de NVWA bij de fokster gecontroleerd. Het inspectierapport ontvingen wij pas na een Wob-verzoek eind 2016. Met de inhoud van het (zwakke en ongeïnspireerde) rapport zijn wij niet akkoord gegaan. Het bezwaar werd grotendeels afgewezen. Het beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven dient nog.

De Boerboelszaak hebben we hier uitgelicht (en beslaat inmiddels twee volle ordners), om aan te geven dat het buitengewoon lastig is de NVWA in beweging te krijgen en er zelfs rechtsmiddelen aan te pas moeten komen, om überhaupt informatie te krijgen en inspecties te laten verrichten.

De reden om de NVWA zo op de huid te zitten, is dat er nog altijd geen normen zijn opgesteld ter uitvoering van de wet op het fokken van gezelschapsdieren. Deze wet, die dateert van 1 juli 2014, is qua tekst veelbelovend, maar is volkomen leeg gebleken in de uitvoering. Noch door de rashondenverenigingen, noch door de Raad van Beheer, noch door de NVWA, noch door de politiek zijn er normen gesteld. Handhaving heeft een zeer lage prioriteit in Nederland en dat geldt zeker bij dierenleed.

Dier&Recht heeft meerdere handhavingsverzoeken ingediend:

- Tegen verschillende fokkers van zogenaamde designer cats, in het bijzonder de Bambino Sphynx.
- Tegen een twintig tal fokkers van Franse Bulldoggen, deze zaak loopt sinds 2015.
- Betreffende varkensbedrijven waar het afleidingsmateriaal niet voldoet aan de wettelijke normen (samen met Varkens in Nood).

- Betreffende de kwaliteit van stallucht in varkensbedrijven; de concentraties ammoniak zijn veel te hoog. Na jaren lobbyen zijn er eindelijk normen opgesteld waar op gecontroleerd kan worden (samen met Varkens in Nood).

Overleg met Ministerie van Landbouw

De voortdurende campagnes van Dier&Recht hebben bij de nieuwe minister van Landbouw geleid tot een gevoel van urgentie. Voor het eerst is er daarom overleg op gang gekomen met het ministerie en met wetenschappers die in opdracht van het ministerie normen op moeten stellen. Zonder normen kan de NVWA fokkers van rashonden en raskatten niet controleren (althans dat vinden ze zelf). Met goede normen kon het wel eens heel snel afgelopen zijn met het fokken van dieren met schadelijke raskenmerken. Vandaar onze inspanningen op dit gebied.

Rechtszaak Golden Retrievers

Dankzij een crowdfunding hebben we € 9.000 bijeen gekregen, voor de rechtszaak tegen malafide fokkers van Golden Retrievers. Onze advocate stuurde verschillende fokkers een sommatie om DNA-testen op ichthyosis verplicht te stellen. Aangezien de fokkers geen gehoor hebben gegeven aan deze schriftelijke aanmaning, zijn we overgegaan tot het dagvaarden van twee van deze fokkers. De advocaten van de fokkers hebben vervolgens verweer gevoerd en een tegenvordering ingesteld.

Ons verwijt was dat de fokkers onvoldoende maatregelen hebben getroffen om ichthyosis, PRA (een ernstige oogaandoening) en HD (heupdysplasie) te voorkomen. De rechter heeft gemeend dat Dier&Recht haar standpunten onvoldoende heeft onderbouwd en heeft Dier&Recht in het ongelijk gesteld. We zullen in deze zaak niet in hoger beroep gaan, maar laten het er ook niet bij zitten. We zullen onze pijlen richten op het invullen van de open normen van artikel 3.4 Besluit houders van dieren door de NVWA. Via het civiele recht lukt het dit tot op heden niet of nauwelijks.

Rechtszaak Duitse Herders

Sinds 2013 voerde Dier&Recht een rechtszaak tegen de fokker van twee Duitse Herders (broer en zus) die beide ernstig heupdysplasie (HD) hebben. De medische kosten liepen in de duizenden euro's. Helaas was de uitspraak van de kantonrechter te Amsterdam teleurstellend. Ook het Hoger Beroep werd verloren. De rechtbank oordeelde dat het een algemeen bekend feit is dat Duitse Herders heupdysplasie kunnen krijgen, en dat zelfs dieren met heupdysplasie dus aan de verwachtingen voldoen. Bovendien was van tevoren het risico op heupdysplasie besproken. Om deze reden hoeft de fokker geen schadevergoeding te betalen.

Rechtszaak Border Collie

Border Collie D'artan bleek al snel na aankoop last te hebben van erfelijke epilepsie, en is binnen een jaar overleden. De fokkers van D'artan hebben nagelaten in het fokbeleid rekening te houden met de epilepsie die bij het ras voorkomt. Dier&Recht vorderde

terugbetaling van de aankoopprijs en vergoeding van de gemaakte dierenartskosten. De fokker erkende dat er sprake was van een erfelijke aandoening, en besloot tot een schikking. Hierin werd terugbetaling van de aankoopsom en vergoeding van een deel van de dierenartskosten toegezegd.

Rechtszaak Sint Bernard

De Sint Bernard-pup Grace overleed binnen een paar maanden aan een *torsio mesenteralis*. Sectie wees uit dat de pup bovendien sterk afwijkende nieren had als gevolg waarvan zij in ieder geval niet oud zou zijn geworden. De fokker weigerde vergoeding van de koopsom en vergoeding van de gemaakte kosten. Onze advocaat heeft een ingebrekestelling (sommatie) aan de fokker gestuurd.

Rechtszaak Staffordshire Bullterriër

Enkele maanden na de koop begon de Staffordshire Bullterriër Yela klachten te vertonen: ze ging hinken, zakte door haar poten en had erge problemen bij het lopen. De dierenarts stelde erfelijke patella luxatie vast. Yela moest twee keer geopereerd worden: zowel aan een linker- als rechterpoot. De fokker heeft aansprakelijkheid in de koopovereenkomst beperkt tot € 500. Een dergelijke bepaling is echter in strijd met dwingend recht (consumentenrecht). Dier&Recht eist volledige vergoeding van de geleden schade (medische kosten) én teruggaaf van de aankoopprijs op grond van non-conformiteit en oneerlijke handelspraktijken.

Uitbreiding RashondenWijzer

Begin 2017 hebben we de vernieuwde [RashondenWijzer](#) gelanceerd. De nieuwe RashondenWijzer geeft een uniek [overzicht](#) van circa 250 erfelijke aandoeningen bij 109 hondenrassen, bundelt de informatie van meer dan 200 wetenschappelijke en diergeneeskundige rapporten en is het werk van een team dierenartsen.

In 2011 heeft Dier&Recht de RashondenWijzer ontwikkeld vanuit een oprechte bezorgdheid over de gezondheid van rashonden: maar liefst 40% van de rashonden lijdt al op jonge leeftijd aan erfelijke aandoeningen. De RashondenWijzer heeft als doel kopers en bezitters van (ras)honden te informeren over de ernst, behandelbaarheid en prevalentie van de erfelijke aandoeningen bij hondenrassen.

Dier&Recht heeft voor 109 hondenrassen de (meest) voorkomende erfelijke aandoeningen geïnventariseerd. Deze aandoeningen zijn door de Faculteit Diergeneeskunde van Universiteit Utrecht beoordeeld op ernst en behandelbaarheid. Met behulp van dierenartsen zijn de aandoeningen en symptomen omschreven. Op basis van de ernst, behandelbaarheid en prevalentie van de erfelijke aandoeningen geeft de RashondenWijzer per hondenras een aankoopadvies.

De update van de RashondenWijzer heeft in een nieuwe [top 10](#) van zieke hondenrassen geresulteerd. De [Franse Bulldog](#) is er het ergste aan toe. Op de tweede en derde plaats staan de [Cavalier King Charles Spaniël](#) en de [Golden Retriever](#).

De [Hollandse Smoushond](#) komt als gezondste hond naar voren. Er zijn voor dit ras geen erfelijke aandoeningen bekend omdat naar dit ras nog nauwelijks (wetenschappelijk) onderzoek is gedaan. Het is een kleine raspopulatie, die nog in opbouw is. De rasvereniging is begonnen met een fokplan, waarbij ook lookalikes (rashonden zonder stamboom) en outcross (honden van een ander ras) worden ingezet, waardoor de kans op fokken met (nauw) verwante dieren - en daardoor het risico op inteelt - hopelijk beperkt blijft.

De strijd tegen doorgefokte gezelschapsdieren is lastig, want er zijn binnen de rashondenwereld partijen met grote financiële belangen en een uitgebreid en al lang bestaand netwerk. Toch boekt Dier&Recht successen: bij rechtszaken, bij de politieke lobby, bij de media en via de RashondenWijzer bij het publiek.

Fokverbod Drentsche Patrijshonden

Drentsche Patrijshonden zijn gemiddeld even verwant aan elkaar als broer en zus. Dat blijkt uit een [inventarisatie](#) door Dier&Recht van de database van rasverenigingen De Drentsche Patrijshond en Drentsche Patrijshonden Club Nederland. Door de extreem hoge inteeltfactor lijden de honden vaak aan epilepsie, heupdysplasie en oogaandoeningen.

Wie de epileptische aanval ziet van Drentsche patrijshond Sproet krijgt pijn in zijn maag. Het meest schokkende: Sproets aandoening is geen toeval, geen domme pech. Integendeel: deze hond is 'geproduceerd' door fokkers die raszuiverheid boven gezondheid stellen, en die ziektes door inteelt beschouwen als risico van het vak. Sproet werd maar vier jaar oud.

Omdat het fokken van erfelijk belaste honden volgens artikel 3.4 Besluit Houders van Dieren is verboden, eist Dier&Recht van de fokkers dat ze per direct stoppen met het fokken van raszuivere Drentsche Patrijshonden. 10.189 mensen tekenden de petitie voor een fokverbod.

Wij hebben het verzoek een einde te maken aan raszuiver fokken, neergelegd bij de twee betreffende rasverenigingen. Zij hebben helaas geen inhoudelijke reactie gegeven. Ook de fokkers die we hebben benaderd met vragen over specifieke inteeltpercentages en de gezondheid van het ras, houden de kiezen stijf op elkaar. Kort samengevat: zij verwijzen door naar de rasverenigingen, en de rasverenigingen naar de Raad van Beheer. Daarom hebben we onze eis neergelegd bij dit overkoepelende orgaan.

Neuzen gekeurd op Hond2017

Dierenartsen van Dier&Recht bezochten op 9 december het evenement Hond2017 om de neuzen van Franse Bulldogs te inspecteren. De artsen zijn geschrokken van de resultaten: bijna alle honden scoorden ver onder de maat in een ademhalingstest. De snuiten laten veel te weinig lucht door.

Hond2017 is het grootste jaarlijkse hondenevenement in Nederland, en wordt georganiseerd door de Raad van Beheer. Dier&Recht bezocht deze show om antwoord te krijgen op de volgende vragen: Wordt er door stamboomfokkers gefokt volgens de Nederlandse wetgeving? Nemen de keurmeesters de ademhaling en gezondheid van de honden mee in hun overweging? En meer specifiek: kunnen de showhonden fatsoenlijk ademen – door open neusgaten?

De honden werden getest aan de hand van de [methode van Cambridge](#). Van alle geteste dieren (32 dieren) kwam meer dan 80 procent (26 dieren) niet door de test. Van de 32 geteste dieren waren 22 dieren in Nederlands bezit; die horen dus te voldoen aan de Nederlandse wetgeving. Van deze 22 slaagde 86 procent niet voor de test.

Hoewel er in de rasstandaard van de Franse Bulldog is opgenomen dat de neusgaten goed geopend en symmetrisch geplaatst moeten zijn, er altijd normale neusademhaling mogelijk moet zijn, en er sinds 2014 een wet is die het verbiedt om met dieren te fokken die schadelijke erfelijke kenmerken kunnen doorgeven aan nakomelingen, wordt er toch op grote schaal gefokt met dieren met (bijna) volledig gesloten neusgaten. De wet wordt overtreden en de dieren zijn er de dupe van.

Cupidog

Er is in Nederland een tekort aan gezonde pups. Het huidige aanbod bestaat voor een belangrijk deel uit rashonden waarbij door inteelt en selectie op uiterlijke kenmerken veel ziektes en erfelijke afwijkingen voorkomen. Daarnaast worden er, om aan de grote vraag te voldoen, veel pups zowel legaal als illegaal uit het buitenland geïmporteerd. De malafide hondenhandel vanuit voornamelijk Oost-Europese landen is een groot probleem.

In Nederland zijn er veel stichtingen die zich inzetten om zwervhonden uit het buitenland een goed thuis te geven. Het is goed dat veelal volwassen honden onderdak vinden, maar ze kunnen helaas vaak angstig zijn, hebben soms andere gedragsproblemen, en zijn daardoor vaak niet geschikt om in gezinnen met kinderen te plaatsen. Deze honden zijn geen alternatief voor mensen die een goed gesocialiseerde pup zoeken. De vraag hiernaar blijft bestaan.

[Cupidog](#) is een project van Dier&Recht waarmee we het aanbod van gezonde, goed gesocialiseerde pups in Nederland willen vergroten. Verschillende specialisten hebben het project opgezet, waaronder twee gezelschapsdierenartsen, een geneticus en twee studenten diergeneeskunde. Baasjes van zowel reuen als teven worden via Cupidog begeleid om op een verantwoorde manier te fokken met hun hond. Om de kans op erfelijke aandoeningen zo klein mogelijk te houden, worden er uitsluitend kruisingen gefokt. Alle baasjes van een vriendelijke, gezonde hond in de [juiste leeftijdscategorie](#) zijn uitgenodigd om mee te doen aan het project. Zowel kruisingen als rashonden kunnen meedoen, maar niet iedere hond mag meedoen. Honden die lijden aan een erfelijke aandoening, of gezondheidsproblemen hebben ten gevolge van hun uiterlijk (zoals een hele korte neus), worden uitgesloten van deelname. Hetzelfde geldt voor angstige en agressieve honden.

Op de website www.cupidog.nl kunnen mensen hun hond opgeven als [kandidaat ouderhond](#). Door middel van foto's en vragenlijsten krijg de [Cupidog-commissie](#) een beeld van de voorouders, de ziektegeschiedenis en het karakter van de hond. Ook wordt er om een gezondheidsverklaring van een dierenarts gevraagd, waarbij ook wordt gekeken of er in de ziektegeschiedenis mogelijke aanwijzingen blijken te zijn voor een erfelijke aandoening. De Cupidog-commissie, bestaande uit twee dierenartsen, beoordeelt vervolgens op basis van alle gegevens of de hond wordt goedgekeurd, afgekeurd, of dat er nog aanvullende onderzoeken nodig zijn. De Cupidog-Commissie beoordeelt uiteindelijk ook of de 'match'

tussen een bepaalde reu en teef verantwoord is. Indien nodig wint de commissie advies in van genetici en gedragsdeskundigen.

Om een goede zorg en socialisatie van de pups te stimuleren wordt aan alle beginnende fokkers gevraagd om een fokkerscursus te volgen. Daarnaast staat een team van dierenartsen en gedragsdeskundigen tot hun beschikking voor advies.

Op de website van Cupidog is informatie te vinden over [fokken en genetica](#), het hebben van een [nestje in huis](#) en de [socialisatie van de pups](#).

In het dagblad Metronieuws verscheen een [artikel](#) over Cupidog.

RaskattenWijzer

In september 2017 is de [RaskattenWijzer](#) gelanceerd. De website geeft een overzicht van ruim 50 erfelijke aandoeningen die bij 23 kattenrassen in Nederland voorkomen.

Het blijkt vaak slecht gesteld te zijn met de raskatten. Net als bij rashonden komen ook bij raskatten veel erfelijke aandoeningen voor. De oorzaken zijn inteelt en een onnatuurlijk uiterlijk dat schadelijk is voor het dier.

De RaskattenWijzer wijst op de risico's van erfelijke ziektes bij raskatten, zodat mensen geen zieke raskatten meer aanschaffen. De NVWA, de organisatie die toeziet op dierenwelzijn in Nederland, moet de wet op het fokken van gezelschapsdieren die op 1 juli 2014 is ingegaan, handhaven. Er is in al die tijd nog niet één boete opgelegd, terwijl het evident is dat het fokken van zieke rashonden en raskatten alom gebeurt. Fokkers en overheid trekken zich niets aan van die wetgeving. Dier&Recht wil eindelijk actie.

In [Vroege Vogels](#) vertelden directeur Hans Baaij en dierenarts Kelly Kessen meer over de wijzer.

Raskattenquiz

We daagden echte kattenliefhebbers en kattenexperts uit om hun kennis te testen met de raskattenquiz op de RaskattenWijzer. De winnaar van de quiz won zes maanden biologisch kattenvoer van Yarrah.

Designer cats

Dier&Recht startte een [petitie](#) tegen designer cats. Als moderne Frankensteins combineren fokkers bewust katten met extreme fysieke kenmerken om nageslacht te creëren met een bizar en vreemd uiterlijk. Deze dieren worden speciaal doorgefokt op een platte snuit, naar voren gevouwen oren of een haarloos lichaam met kleine pootjes. Fokkers en liefhebbers bestempelen zo'n 'designer cat' als ethetisch of schattig, maar de arme misbaksels kampen zelf vaak met tal van genetische defecten en klinische klachten. Ze kunnen slecht eten en ademen door hun veel te platte snuit, ze zijn kreupel door misvorming van hun gewrichten of ze raken snel gewond door het ontbreken van een beschermende vacht.

Sinds 2014 is het in Nederland verboden om te fokken met dieren als dit ten koste gaat van hun welzijn of dat van hun nakomelingen. Veel fokkers overtreden deze wet systematisch maar tot op heden is er nog nooit ingegrepen vanuit de verantwoordelijke instanties.

Met de petitie riepen we de politiek en in het bijzonder minister Carola Schouten op eindelijk werk te maken van handhaving, en het fokken van designer cats te verbieden. De 15.895 petitie-ondertekenaars hebben onze [oproep](#) kracht bijgezet.

[Radar](#) besteedde aandacht aan de misdadige fokpraktijken en onze petitie. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit [reageerde](#) op de uitzending: "Fokkers moeten voorkomen dat er dieren worden geboren met erfelijke of schadelijke raskenmerken. (...) In overleg met diverse partijen waaronder Dier&Recht worden daarom nu criteria ontwikkeld waarmee de NVWA en de LID eenvoudiger kunnen aantonen of de fokkers voldoen aan de wet."

Voorlichting via social media

Dier&Recht is op het gebied van social media het afgelopen jaar erg actief geweest. Er is flink ingezet op het bereiken van mensen via Facebook. Dit heeft tot gevolg gehad dat we veel meer mensen aan ons hebben weten te binden. Steeds meer mensen volgen ons op meerdere manieren. Ze staan bijvoorbeeld ingeschreven voor de nieuwsbrief, maar volgen ook onze berichten op Facebook. Op deze manier wordt een hechte achterban gecreëerd die steeds bewustere keuzes maakt op basis van onze voorlichting en ook steeds vaker bereid is te doneren.

Het aantal volgers op Facebook steeg van 41.533 begin 2017 naar 66.220 eind 2017. Het aantal nieuwsbrieflezers steeg van 25.224 begin 2017 naar 48.199 eind 2017. Ook het aantal volgers op Twitter, LinkedIn, Youtube en Instagram steeg gestaag, maar het blijft een uitdaging om via deze kanalen dezelfde effecten te creëren als op Facebook.

Behalve het aantal volgers en abonnees, steeg ook het bereik dat we hadden. Hierdoor hebben we steeds meer mensen kunnen voorlichten over en bewustmaken van de misstanden bij gezelschapsdieren en dieren in de vee-industrie. Spraakmakende campagnes zijn van grote invloed op het aantal online weergaven.

Enkele getallen:

- o Onze websites dierenrecht.nl, rashondenwijzer.nl, raskattenwijzer.nl en cupidog.nl haalden samen 1,2 miljoen bezoekers
- o Het aantal volgers op social media is opgelopen tot 120.552
- o Het aantal digitale nieuwsbrievenlezers is inmiddels 84.448
- o We waren 8 keer op televisie en 5 keer op de radio
- o Er waren 36 artikelen in dagbladen en er waren 138 online vermeldingen

Conclusie

Ook in 2017 heeft Dier&Recht bewezen met zeer weinig middelen veel voor elkaar te kunnen krijgen. Gerekend naar de omvang en de zeer beperkte financiële middelen behoort Dier&Recht tot de meest succesvolle campagneorganisaties van Nederland.

Namens het bestuur van Dier&Recht,

Mr. Hans Baaij
Amsterdam, 4 mei 2018

Jaarrekening 2017 en begroting 2018

Overzicht grondslagen jaarrekening

Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve bestaat uit het eindsaldo van 2016 plus het resultaat over 2017, in totaal € 1.535.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de stichting; door het bestuur kunnen 'bestemmingsreserves' worden aangehouden ter aanwending van een specifiek doel. Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven wordt dit deel aangemerkt als 'bestemmingsfonds'. Fondsen onderscheiden zich dus in die zin van reserves, dat niet het bestuur, maar een derde een bestemming aan de middelen heeft gegeven.

Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Liquide middelen

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar. Het betalingsverkeer wordt grotendeels geregeld via de Triodos betaalrekening.

Beleggingsbeleid

De eventueel tijdelijk overtollige liquide middelen worden risicoloos aangehouden op bankrekeningen bij betrouwbare en verantwoorde banken (Triodos, ASN). Er wordt niet belegd.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten. Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Lasten verdeling

Alle overige kosten (bv. kantoor- en algemene kosten), dus uitgezonderd publiciteit en communicatie en aankopen en uitbesteed werk, worden toebedeeld a.d.h.v. de werkzaamheden van vrijwilligers en medewerkers van Varkens in Nood.

Balans

(grondslagen jaarrekening: Algemene grondslagen van waardering, Materiële vaste activa, Continuïteitsreserve, Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva en Reserves en fondsen)

ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	-	-
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>	-	-
<i>Vorderingen/overlopende activa</i>	554	1.208
<i>Liquide middelen</i>	5.721	3.103
	<u>6.275</u>	<u>4.311</u>
Totaal	6.275	4.311

PASSIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Reserves en fondsen		
<i>Continuïteitsreserve</i>	1.535	4.166
<i>Bestemmingsfonds</i>	-	-
<i>Kortlopende schulden</i>	<u>4.740</u>	<u>145</u>
Totaal	6.275	4.311

Staat van baten & lasten

BATEN

	Begroting 2018	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Werkelijk 2016
Baten uit eigen fondsenwerving	86.500	94.499	36.000	30.164
Subsidies derden	20.000	22.250	-	15.300
Overige baten	3.000	3.012	15.000	9.731
Totaal baten	109.500	119.761	51.000	55.195

LASTEN

Doelstellingen				
<i>Voorlichting</i>	31.730	41.199	8.160	2.951
<i>Campagnes</i>	74.320	75.675	49.660	56.516
	106.050	116.873	57.820	59.467
Wervingskosten				
<i>Kosten eigen fondsenwerving</i>	1.380	3.919	120	113
<i>Kosten verkrijging subsidies overheden</i>	-	-	-	-
	1.380	3.919	120	113
Beheer en administratie				
<i>Kosten beheer en administratie</i>	2.070	1.600	60	57
Totaal lasten	109.500	122.392	58.000	59.637
Resultaat	-	2.631-	7.000-	4.442-
Toevoeging/onttrekking aan:				
<i>Continuïteitsreserve</i>	-	2.631-	7.000-	4.442-
<i>Bestemmingsfonds</i>				

Toelichting op de balans

(grondslagen jaarrekening: Liquide middelen en beleggingsbeleid)

ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Materiële vaste activa		
Vlottende activa		
<i>Voorraad</i>		
<i>Vorderingen/overlopende activa</i>		
Debiteuren	-	774
Vooruitbetaalde bedragen	-	
Vooruitbetaalde huur en borg huisvesting	-	
Borgen overig	-	
Te ontvangen rente	-	
Te ontvangen BTW	204	84
Overige te ontvangen bedragen	350	350
	554	1.208
Liquide middelen		
<i>Kas</i>	61	61
<i>ING rekening</i>	346	61
<i>Triodos rekeningen</i>	5.313	2.981
	5.721	3.103
Totaal activa	6.275	4.311

Toelichting op de balans (vervolg)

PASSIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Continuïteitsreserve		
Beginsaldo	4.166	8.608
Resultaatverdeling	2.631-	4.442-
Eindsaldo continuïteitsreserve	1.535	4.166
Bestemmingsfondsen		
Kortlopende schulden		
<i>Loonbelastingen en premies sociale lasten</i>	2.007	-
<i>Crediteuren</i>	1.269	145
<i>Netto lonen</i>	364	
<i>Vakantiegeld</i>	1.099	
<i>Te betalen BTW</i>	-	-
<i>Schuld aan ViN</i>	-	-
<i>Overige nog te betalen bedragen</i>	-	
<i>Reservering accountantskosten</i>	-	-
	4.740	145
Totaal passiva	6.275	4.311

Algemene lastenverdeling 2017

(grondslagen jaarrekening: Lasten verdeling)

	Voorlichting		Campagnes		Fondsen- werving		Subsidies overheden		Beheer en administratie		totaal	
Verwervingen en uitbesteed werk	35.938	36%	65.136	64%	-		-		-		101.074	100%
Publiciteit en communicatie	37	60%	-		25	40%	-		-		62	100%
Personeelskosten	3.944	25%	7.957	50%	2.941	18%	-	0,0%	1.208	8%	16.049	100%
Huisvestingskosten	-	25%	-	50%	-	18%	-	0,0%	-	8%	-	100%
Kantoor- en algemene kosten	1.280	25%	2.582	50%	954	18%	-	0,0%	392	8%	5.208	100%
Afschrijvingen	-	25%	-	50%	-	18%	-	0,0%	-	8%	-	100%
	+		+		+		+		=			
Totaal algemene lasten	41.199		75.675		3.919		-		1.600		122.392	

Overzicht ratio's van bestedingen t.o.v. baten en lasten

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Besteed aan doelstelling / totaal baten	98%	116%	98%	160%	73%	56%	189%
Besteed aan doelstelling / totaal lasten	95%	100%	100%	99%	99%	92%	99%
Kosten eigen fondsenwerving / baten eigen fondsenwerving	3,4%	0,4%	0,3%	0,4%	0,5%	2%	1%
Beheer en administratie / totaal lasten	3,2%	0,1%	0,1%	0,4%	0,7%	3%	1%

Namens het bestuur van Dier&Recht,

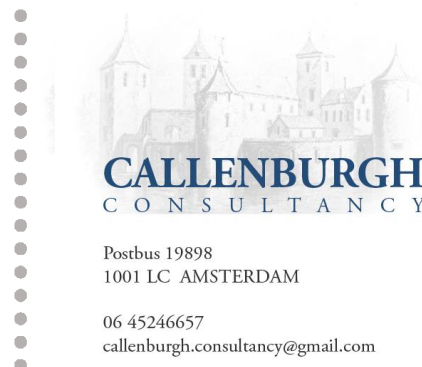

Mr. Hans Baaij

Amsterdam, 4 mei 2018

Samenstellingsverklaring

Aan: Stichting Dier&Recht

Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2017 van Stichting Dier&Recht te Amsterdam samengesteld op basis van de door u verstrekte gegevens. De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van die gegevens en de hierop gebaseerde jaarrekening berust bij u. Het is onze verantwoordelijkheid een samenstellingsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze werkzaamheden bestonden, overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot samenstellingsopdrachten, in hoofdzaak uit het verzamelen, rubriceren en samenvatten van financiële gegevens.

De aard en omvang van deze werkzaamheden brengen met zich mee dat zij niet kunnen resulteren in die zekerheid omtrent de betrouwbaarheid van de jaarrekening die aan een accountantsverklaring of beoordelingsverklaring kan worden ontleend.

Bevestiging

Op basis van de ons verstrekte gegevens hebben wij de jaarrekening samengesteld in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving (en met de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9, Burgerlijk Wetboek 2).

Amsterdam, 2 april 2018

C.M. Bezemer
administratieconsulent